

Заячківська О.В.,

к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів і економіки природокористування,
Національний університет водного господарства та природокористування

АНАЛІЗ НАЯВНОГО СТАНУ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Анотація. У статті розглянуто інфляційні процеси в Україні за період з 2010 по 2017 р., динаміку індексу споживчих цін, соціально-економічні наслідки та причини поглиблення інфляції. Проаналізовано особливості інфляції в Україні і встановлено, що інфляція є однією з найбільш гострих проблем розвитку економіки країни. Акцентовано увагу на перспективах подальшого подолання інфляції Національним банком України завдяки взятим до уваги Основним засадам грошово-кредитної політики на 2017 р. та середньострокову перспективу. Грошово-кредитна політика Національного банку спрямовуватиметься на упередження реалізації інфляційних ризиків та на досягнення цільового показника інфляції на рівні 8% (± 2 п. п.) на кінець 2017 р. За умови достатньої контрольованості інфляційних процесів Національний банк поступово пом'якшуватиме грошово-кредитну політику, що сприятиме зниженню вартості кредитних ресурсів та підтримуватиме економічне зростання. Також у міру зниження інфляційних ризиків і залежно від ситуації на валютному ринку Національний банк продовжить поступове послаблення адміністративних обмежень та лібералізацію валютного регулювання. Ці дії спрямовуватимуться на розвиток ліквідного валютного ринку, здатного абсорбувати зовнішні та внутрішні шоки, і створення сприятливого середовища для ведення бізнесу. Крім того, послаблення адміністративних обмежень має стимулювати поглиблення валютного ринку та розвиток інструментів хеджування валютних ризиків, що дасть змогу суттєво зменшити участь Національного банку у функціонуванні ринку. Національний банк сприятиме ефективному функціонуванню ключових елементів інфраструктури грошово-кредитного ринку, зокрема валютного і кредитного ринку, для сприяння валютній, банківській стабільності та зниженню інфляції в умовах плаваючого обмінного курсу. Ключовими факторами стримування інфляції відповідно до цільових орієнтирів залишаються зовнішня підтримка реформ, відсутність негативних шоків на світових ринках та ескалації бойових дій на сході України, і, як результат, подальше поліпшення інфляційних та валютно-курсних очікувань бізнесу та населення.

Ключові слова: інфляція, індекс споживчих цін, подолання інфляції.

Постановка проблеми. Інфляція в Україні є досить актуальною проблемою сучасності. Вона спричиняє зростання цін, зниження життєвого рівня населення, позбавлення підприємців стимулів, викривлення економічних орієнтирів, загострення економічних і соціальних суперечностей. В економіці України інфляція виникла ще в період існування СРСР, у 50–60-х роках ХХ ст., і була пов'язана з різким падінням ефективності суспільного виробництва. Але носила вона прихований харак-

тер. Тепер інфляція стала явною, її масштаби наростають. Особливо це відчутно в останній період. Сучасна інфляція відбувається під впливом не тільки грошових, але й негрошових факторів і носить хронічний характер [1]. Інфляційні процеси, які відбуваються в економіці будь-якої країни, досить складні, спрогнозувати їх майже неможливо, через цю невизначеність багато країн світу, у тому числі й високорозвинені, зазнають великих економічних утрат та соціальних збитків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо інфляції в Україні, то аналізом певних її аспектів займалися такі економісти: А. Безкровний, П. Гайдуцький, А. Гальчинський, П. Єщенко, Р. Кембелл, Дж. Кейнс, М. Коваль, Т. Ковальчук, С. Кораблін, С. Олійник, О. Петрик, В. Попов, П. Порошенко, В. Прісняков, А. Ревенко, С. Фішер, А. Щербак та багато інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. З огляду на наявні проблеми та ситуацію на ринку, дефіциту товарів, послуг, підвищення загального рівня цін на товари, засоби виробництва та послуги, а також девальвацію національної валюти, питання щодо шляхів удосконалення інфляційних процесів є досить цікавим [1–3].

Мета статті полягає у дослідженні наявного стану інфляційних процесів в Україні в умовах глибокої економічної кризи.

Виклад основного матеріалу дослідження. В економіці інфляція проявляється як тривале зростання загального рівня цін, що відображає зниження купівельної спроможності грошової одиниці. Основними факторами інфляції є монетарні та немонетарні.

До монетарних факторів належить переповнення каналів грошового обігу грошима, внаслідок чого відбувається знецінення грошей та зниження їх купівельної спроможності.

До немонетарних факторів належать підвищення попиту на товари та послуги, збільшення витрат виробництва, сезонні фактори тощо.

Проблема інфляції є досить дискусійним питанням, представники різних економічних шкіл причини інфляції тлумачать по-різному, але серед різноманіття причин можна виділити такі (табл. 1).

Таблиця 1

Причини інфляції
Порушення пропорцій суспільного виробництва
Надмірна емісія паперових грошей
Дефіцит державного бюджету
Мілітаризація економіки – дії державних органів у сфері економіки, політики та соціуму, спрямовані на нарощування військової потужності держави
Значне зростання внутрішнього та зовнішнього державного боргу
Недосконалість податкової системи
Кризові явища у фінансово-кредитній системі
Монополізація виробництва
Зовнішньоекономічні фактори

Основним показником, за допомогою якого вимірюється інфляція в країні, є коефіцієнт інфляції, або індекс споживчих цін, він характеризує загальну зміну цін на товари і послуги у поточному періоді порівняно з минулим. У табл. 2 наведено індекс інфляції в Україні за період 2010–2017 рр.

Як видно з табл. 2, за період, який аналізується, індекс інфляції мав нестійку тенденцію, але найбільшим він був у 2015 році. На основі індексу інфляції можна не тільки проіндексувати заробітну плату або оцінити падіння (або зростання) життєвого рівня працюючих, але й розрахувати цікавий показник, який умовно можна назвати індексом «інфляційності» прем'єр-міністрів України (табл. 3).

Як видно з табл. 3, індекс інфляції за період із 2000 р. по теперішній час мав незначні коливання в межах 2,46% (102,43–99,97).

Процес прогнозування інфляції, як відомо, спирається на детальний аналіз минулих тенденцій, оцінки поточної ситуації та майбутніх факторів впливу на цінові процеси. Динаміка індексу споживчих цін з 2010 по 2017 р. представлена на рис. 1.

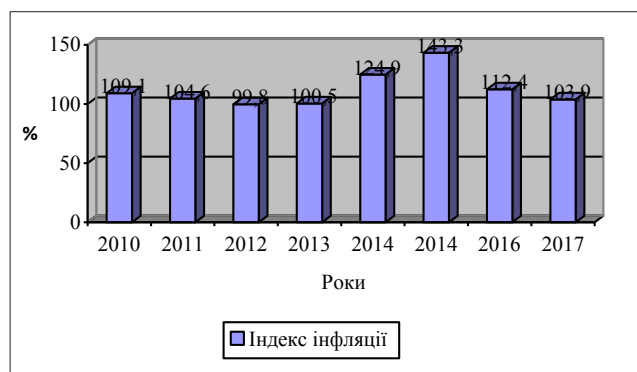

Рис. 1. Динаміка зміни індексу споживчих цін із 2010 по 2017 р., %

Як бачимо з рис. 1, індекси споживчих цін різні у кожному році. Проаналізуємо сучасний стан. У цілому з 2010 по 2013 р. рівень інфляції був нижчим за 10%. Найвищою інфляція була 2014–2015 рр. Вона була сформована за рахунок трьох основних складників, це: продукти харчування, житлово-комунальні послуги та алкогольні напої і тютюнові вироби. У 2016 р. відбулося стрімке зниження споживчої інфляції – до 12,4%, тоді як у 2015 р. споживчі ціни зросли на 43,3%. Динаміка споживчих цін у 2016 р. була близькою до прогнозів Національного банку, що публікувалися в інфляційних звітах протягом року та передбачали зростання споживчих цін на 12% за підсумками року. Таким чином, ціль інфляції на 2016 р., визначена Стратегією монетарної політики на 2016–2020 рр. у межах $12\% \pm 3$ п. п., досягнуто. Швидке сповільнення інфляції в 2016 р. відбулося насамперед завдяки послабленню інфляційного тиску, зумовленого фундаментальними факторами. Про це свідчило стрімке уповільнення базової інфляції. Також значний вплив мали сприятливі фактори з боку пропозиції сирих продуктів харчування. Водночас основними чинниками підвищення цін стало підвищення тарифів, що регулюються адміністративно, та зростання світових цін на нафту. Базова інфляція за результатами 2016 р. сповільнилася до 5,8% р/р (із 34,7% у 2015 р.) та практично відповідала останньому прогнозу Національного банку (5,6% р/р). Зниженню базової інфляції і загалом інфляційного тиску сприяли помірковані фіскальна та монетарна політика, послаблення інтенсивності військового конфлікту на сході, вторинні ефекти факторів із боку пропозиції сирих продуктів харчування. Так, посилення ролі облікової ставки, її виважене зниження протягом року та зусилля уряду з утримання фіскального дефіциту в цільових межах привели до суттєвого поліпшення інфляційних і курсових очікувань та стримували інфляцію з боку попиту. Також зниженню інфляції сприяла помірна волатильність обмінного курсу гривні, яка спостерігалася протягом більшої частини року завдяки сприятливій ситуації на зовнішніх ринках, надходженням від

Таблиця 2

Зведена таблиця індексів споживчих цін в Україні за 2010–2017 рр., %

Показники	Роки										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
								січень	лютий	березень	
Індекс споживчих цін	109,1	104,6	99,8	100,5	124,9	143,3	112,4	101,1	101,0	101,8	
									за рік 103,9		

Джерело: [4; 5]

Таблиця 3

Індекс «інфляційності» прем'єр-міністрів України за період 2000–2017 рр.

Прем'єр-міністр	Середньомісячний індекс інфляції	Кількість місяців правління
А.К. Кінах	99,97	18 (з 29.05.2001 по 21.11.2002)
М.Я. Азаров	100,21	47 (з 11.03.2010 по 29.01.2014)
Ю.І. Єхануров	100,65	11 (з 22.09.2005 по 04.08.2006)
В.Ф. Янукович	101,03	43 (з 21.11.2002 по 05.01.2005 та з 04.08.2006 по 18.12.2007)
В.Б. Гройсман	101,18	12 (з 14.04.2016 по теперішній час)
Ю.В. Тимошенко	101,22	36 (з 04.02.2005 по 08.09.2005 та з 18.12.2007 по 11.03.2010)
В.А. Ющенко	101,63	17 (з 22.12.1999 по 29.05.2001)
А.П. Яценюк	102,43	26 (з 27.02.2014 по 14.04.2016)

Джерело: [4–6]

експорту високого врожаю зернових та олій, а також завдяки заходам Національного банку зі згладжування надмірних коливань курсу на міжбанківському валютному ринку. Протягом 2016 р. ціни на товари, що переважно імпортуються, такі як побутова техніка, одяг та взуття, уповільнили зростання до 5,7% р/р та 5,5% р/р (порівняно з відповідно 36,4% р/р та 35% р/р у 2015 р.). Ціни на окремі товари, наприклад аудіо- та відеотехніку, а також обладнання для обробки інформації навіть знизилися в річному вимірі (відповідно на 1,8% р/р та 0,4% р/р). Також суттєво сповільнилося зростання цін на продукти харчування з високим ступенем обробки – до 5,7% р/р (з 42,3% р/р у 2015 р.), що пов'язано із вторинними ефектами від зниження інфляції сирих продуктів харчування. Водночас дезінфляційний тренд дещо пригальмувався наприкінці 2016 р. як через подорожчання окремих видів сировини (молоко), так і через помірне погіршення інфляційних очікувань на тлі посилення девальваційного тиску та рішення уряду різко підвищити із січня 2017 р. мінімальну заробітну плату. Зростання цін на сирі продовольчі товари сповільнилося до 1,2% р/р за 2016 р. (із 40,7% р/р у 2015 р.). Стрімке зниження інфляції сирих продуктів харчування, крім зазначених вище факторів, відбулося під впливом низки факторів пропозиції, дія яких була потужнішою і тривалішою, ніж передбачалося. Зокрема, йдеться про високі врожаї: в Україні – зернових, овочів та окремих фруктів (зокрема, яблук), а в інших країнах – цитрусових. Зростання цін і тарифів, що регулюються адміністративно, у 2016 р. становило 34,6% р/р. Хоча підвищення було значно нижчим, аніж у 2015 р. (64,4% р/р), воно зробило основний внесок у зростання споживчих цін у 2016 р. Протягом минулого року тривало підвищення тарифів на всі види послуг ЖКГ: електроенергії – на 60,0%; холодної води – на 42,0%; каналізацію – на 28,3%; газ природний – на 42,0%; опалення – на 89,3%; гарячу воду – на 82,9%. Не припинялося зростання цін на тютюнові вироби (22,9% р/р) та алкогольні напої (21,6% р/р). Ціни на паливо в 2016 р. зросли на 19,5% р/р (12,3% р/р у 2015 р.). Прискорення зростання цін відображало підвищення цін на нафту на світових ринках та помірну девальвацію гривні. Крім того, у 2016 р. швидше за інші види палива зросли ціни на скрапленний газ (24,0% р/р), що пов'язано з його дефіцитом у середині року внаслідок скорочення імпорту з Росії та Білорусі. За результатами 2016 р. прискорилося зростання індексу цін виробників – до 35,7% р/р (із 25,4% р/р у 2015 р.).

У січні 2017 р. споживча інфляція очікувано прискорилося до 12,6% р/р з 12,4% р/р у грудні 2016 р. За січень ціни збільшилися на 1,1%. Динаміка цін у січні була близькою до прогнозованої траєкторії річної споживчої інфляції, опублікованої Національним банком в Інфляційному звіті (січень 2017 р.). Надалі Національний банк очікує на уповільнення інфляції до 9,1% на кінець 2017 р., що відповідатиме цільовому діапазону 8% ± 2 п. п., визначеному Основними засадами грошово-кредитної політики на 2017 р. та середньострокову перспективу [7]. Незначне прискорення річної інфляції у січні було очікуваним та відбулося на тлі збільшення виробничих витрат, зростання сировинних цін на світових ринках, у тому числі на нафту та харчові продукти та послаблення гривні наприкінці 2016 р. та в першій половині січня 2017 р.

У лютому 2017 р. споживча інфляція очікувано прискорилося до 14,2% р/р з 12,6% р/р у січні. У місячному вимірі зростання індексу споживчих цін становило 1,0%. Зростання цін прогнозовано прискорилося за більшістю основних складників споживчого кошика на тлі збільшення виробничих

витрат та низької бази порівняння. Стримували зростання цін у лютому фактори пропозиції, а також покращення ситуації на світових товарних ринках, що зумовило зміцнення обмінного курсу гривні в лютому.

У березні 2017 р. споживча інфляція прискорилося до 15,1% р/р (з 14,2% р/р у лютому). У місячному вимірі зростання індексу споживчих цін становило 1,8%. Прискорення інфляції в річному вимірі було очікуваним. Інфляція сирих продуктів харчування пришвидшилася за рахунок збільшення виробничих витрат, активного експорту і низької бази порівняння. Також збільшилися темпи зростання адміністративно регульованих цін унаслідок планового підвищення окремих тарифів та акцизів. Натомість поліпшення ситуації на світових товарних ринках, що зумовило зміцнення обмінного курсу гривні в лютому та березні, стримувало базову інфляцію. Водночас фактична інфляція в річному вимірі виявилася дещо нижчою за траєкторію прогнозу Національного банку, опублікованого в Інфляційному звіті (січень 2017 р.), що передбачає уповільнення зростання індексу споживчих цін до 9,1% на кінець 2017 р. Це пояснюється насамперед низкою факторів пропозиції, внаслідок дії яких темпи зростання цін на сирі продукти харчування були нижчими, ніж прогнозувалося [8].

Щодо перспектив подальшого подолання інфляції Національним банком взяті до уваги Основні засади грошово-кредитної політики на 2017 рік та середньострокову перспективу [7], якими передбачено що пріоритетною метою грошово-кредитної політики є зниження інфляції (за індексом споживчих цін) до рівня однозначного показника та утримання її на такому рівні у середньостроковій перспективі. Подальша траєкторія цільових орієнтирів за споживчою інфляцією визначатиметься з урахуванням балансів інфляційних ризиків, потреби в підтриманні стійких темпів економічного зростання та рівня фінансової стабільності в державі. Оскільки низька та стабільна інфляція є одним із головних внесків у стає економічне зростання, який може бути забезпечений центральним банком, Національний банк проводитиме грошово-кредитну політику на засадах цінової стабільності. Формування низькоінфляційних очікувань є ключовим елементом поліпшення макроекономічного середовища та відновлення економічного потенціалу України. У 2017 р. Національний банк розглядатиме свій цільовий орієнтир за споживчою інфляцією (тобто зміною індексу споживчих цін) на рівні 8% ± 2 п. п. (грудень до грудня попереднього року). Середньострокова ціль щодо інфляції встановлена на рівні 5% ± 1 п. п. (для річного приросту індексу споживчих цін) і досягатиметься поступово. Зокрема, визначена така подальша траєкторія цільових показників для річної зміни індексу споживчих цін:

- грудень 2018 р. – 6% ± 2 п. п.;
- грудень 2019 р. і надалі – 5% ± 1 п. п.

Досягнення зазначених цілей має виходити з потреби формування підвалин стабільності не лише на коротко-, але й на середньострокових горизонтах розвитку держави. Цільові показники щодо інфляції на 2017–2020 рр. після їх оголошення не можуть бути змінені. Надалі в міру прогресу в економічному розвитку України середньострокові цільові показники щодо інфляції можуть бути переглянуті в бік зниження. Інфляція може відхилитися в короткостроковому періоді від задалегідь оголошених цільових значень у зв'язку із впливом зовнішніх і внутрішніх шоків, які є поза контролем грошово-кредитної політики, зокрема таких, як зміни цін на сировинні товари та інші високоволатильні компоненти індексу споживчих цін,

відхилення адміністративно регульованих цін від раніше заявленого рівня тощо. Приведення інфляції до її цільового рівня в найкоротший термін за таких обставин може мати стримуючий характер із погляду економічного зростання. У такому разі заходи грошово-кредитної політики спрямовуватимуться на запобігання впливу вторинних ефектів цих подій на інфляційні очікування і, таким чином, сприятимуть збереженню цінової стабільності в середньостроковій перспективі. Інформація щодо періоду часу, протягом якого буде досягнуто повернення до встановленої цілі інфляції, буде чітко доведена до відома громадськості в кожному такому випадку. Стабілізація інфляційних очікувань є ключовим елементом підвищення ефективності інших макроекономічних заходів Національного банку та уряду, спрямованих на відновлення економічного потенціалу України. Крім того, досягнення та підтримка цінової стабільності сприятимуть виконанню Національним банком його інших цілей.

У I кварталі 2017 р. Правління Національного банку утрималося від зниження облікової ставки для нівелювання ризиків, пов'язаних із досягненням інфляційних цілей у 2017–2018 рр. Водночас активне пом'якшення Національного банку монетарної політики в 2016 р. сприяло продовженню тенденції до зниження вартості ресурсів на міжбанківському кредитному ринку та ставок за ОВДП. Проте роздрібні процентні ставки банків усе ще залишалися на досить високому рівні. У лютому відновився приплив гривневих депозитів у банківську систему, проте за результатами перших двох місяців залишки за депозитами в національній валюті продемонстрували незначне зниження. Слабкою залишалася кредитна активність банків на тлі збереження значних кредитних ризиків та високого рівня боргового навантаження у корпоративному секторі. Водночас другий місяць поспіль зростали залишки за кредитами, наданими домашнім господарствам у національній валюті, зокрема для фінансування витрат на товари тривалого вжитку. У квітні Національний банк відновив процес пом'якшення монетарної політики. Так, із 14 квітня 2017 р. Національний банк (уперше з жовтня минулого року) знизив рівень облікової ставки на 1 п. п. – до 13% річних. Такі дії Національного банку повністю узгоджуються з інфляційними цілями на 2017–2019 рр. та сприятимуть зростанню економічної активності. У подальшому очікується продовження помірною пом'якшення монетарної політики. Водночас монетарні умови залишатимуться відносно жорсткими, щоб забезпечити зниження інфляції відповідно до затверджених інфляційних цілей.

Додатковим чинником був перегляд Державною службою статистики України методології розрахунку інфляційних показників. Її перегляд зумовив дещо нижчі показники інфляції у I кварталі 2017 р. порівняно з траєкторією прогнозу. За оцінками Національного банку, вплив цього чинника збережеться лише в першому півріччі та буде повністю компенсований уже в другому півріччі дією інших статистичних ефектів, зокрема за рахунок впливу динамічних ваг. Перегляд даних, оприлюднених раніше, Державна служба статистики України здійснювати не буде: база порівняння лишається незмінною. Національний банк України позитивно оцінює перехід Державної служби статистики України на нову методологію розрахунку індексу споживчих цін, оскільки вона спрямована на більш повне та якісне відображення зміни споживчих цін в Україні. Це сприятиме ефективному проведенню політики інфляційного таргетування. Перегляд методології не вплинув на актуальність прогнозних показників споживчої інфляції

Національного банку України – 9,1% на кінець 2017 р. та 6,0% на кінець 2018 р.

Висновки. Отже, на сучасному етапі розвитку економічних відносин в Україні питання зниження рівня інфляції постає досить гостро. Саме ефективне вирішення даного питання дасть змогу Україні зробити впевнений крок уперед у плані економічного зростання, підвищення життєвого рівня населення та виходу на новий, вищий щабель у світових масштабах. На зниження рівня інфляції в Україні можуть вплинути такі чинники:

- проведення поміркованої фіскальної та монетарної політики, яка буде спрямована на нарощення та підтримання достатнього рівня міжнародних резервів;
- зменшення інтенсивності військового конфлікту на сході;
- посилення ролі ключової процентної ставки грошово-кредитної політики (синхронізованою з обліковою ставкою);
- помірну волатильність обмінного курсу гривні;
- розроблення послідовної, прозорої грошово-кредитної політики, спрямованої на забезпечення стабільності цін.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що найбільшою ефективності щодо зниження рівня інфляції можна досягти за умов комплексного використання всіх зазначених вище чинників боротьби з інфляцією.

Література:

1. Тівєриадська Л.В., Якименко А.М. Інфляційні процеси та їх соціально-економічні наслідки в Україні / Л.В. Тівєриадська, А.М. Якименко // Економічний простір. – 2015. – № 93. – С. 175–188.
2. Гальчинський А. Теорія грошей : [навч.-метод. посіб.] / А. Гальчинський. – К. : Основа, 1998. – 414 с.
3. Сусіденко Ю.В. Вплив інфляційних процесів на економіку України / Ю.В. Сусіденко // Економічний аналіз ; редкол. : В.А. Дерій [та ін.]. – 2014. – Т. 18. – № 1. – С. 88–92.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
5. Індекс інфляції України / Фінансовий портал Мінфіну [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://index.minfin.com.ua/index/infl/>
6. Індекс інфляційності прем'єр-міністрів України / Фінансовий портал Мінфіну [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://index.minfin.com.ua/index/infl/premier.php>
7. Рішення Національного банку України «Про Основні засади грошово-кредитної політики на 2017 рік та середньострокову перспективу» від 21.12.2016 № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
8. Періодичні видання Національного банку України. Оцінка інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=1572773&cat_id=36450

Заячківская О.В. Анализ существующего состояния инфляционных процессов в современной Украине

Аннотация. В статье рассмотрены инфляционные процессы в Украине за период с 2010 по 2017 г., динамика индекса потребительских цен, социально-экономические последствия и причины углубления инфляции. Проанализированы особенности инфляции в Украине, и установлено, что инфляция является одной из наиболее острых проблем развития экономики страны. Акцентируется внимание на перспективах дальнейшего преодоления инфляции Национальным банком Украины благодаря взятым во внимание Основным принципам денежно-кредитной политики на 2017 г. и среднесрочную перспективу. Денежно-кредитная политика Нацио-

нального банка направлена на предупреждение реализации инфляционных рисков и на достижение целевого показателя инфляции на уровне 8% (± 2 п. п.) на конец 2017 г. При достаточной контролируемости инфляционных процессов Национальный банк постепенно будет смягчать денежно-кредитную политику, что будет способствовать снижению стоимости кредитных ресурсов и поддерживать экономический рост. Также по мере снижения инфляционных рисков и в зависимости от ситуации на валютном рынке Национальный банк продолжит постепенное ослабление административных ограничений и либерализацию валютного регулирования. Эти действия направлены на развитие ликвидного валютного рынка, способного абсорбировать внешние и внутренние шоки, и создание благоприятной среды для ведения бизнеса. Кроме того, ослабление административных ограничений должно стимулировать углубление валютного рынка и развитие инструментов хеджирования валютных рисков, что позволит существенно уменьшить участие Национального банка в функционировании рынка. Национальный банк будет способствовать эффективному функционированию ключевых элементов инфраструктуры денежно-кредитного рынка, в частности валютного и кредитного рынка, для содействия валютной, банковской стабильности и снижению инфляции в условиях плавающего обменного курса. Ключевыми факторами сдерживания инфляции в соответствии с целевыми ориентирами остаются внешняя поддержка реформ, отсутствие негативных шоков на мировых рынках и эскалации боевых действий на востоке Украины и, как результат, дальнейшее улучшение инфляционных и валютно-курсовых ожиданий бизнеса и населения.

Ключевые слова: инфляция, индекс потребительских цен, преодоление инфляции.

Zaiachkivska O.V. Analysis of the current state of inflation in Ukraine today

Summary. The article examines inflation in Ukraine for the period from 2010 to 2017, the dynamics of the consumer price index, socio-economic consequences, and causes of the deepening inflation. The features of inflation in Ukraine and found that inflation is one of the acutest problems of the economy. An attention is focused on the prospects of further curbing inflation by the National Bank of Ukraine due to considered basic principles of monetary policy for 2017 and the medium term. The monetary policy of the National Bank will be aimed at preventing the implementation of inflation risks and achieving the inflation target of 8% (± 2 percentage points) by the end of 2017. Provided a sufficient controllability of inflation, the National Bank will gradually temper the monetary policy that will reduce the cost of credit resource and support economic growth. Also, decreasing inflation risks and depending on the foreign exchange market, the National Bank will continue the gradual easing of administrative restrictions and the liberalization of currency regulation. These actions will be directed to the development of a liquid foreign exchange market, able to absorb external and internal shocks and create a favourable business environment. In addition, easing administrative constraints should encourage the deepening of the foreign exchange market and the development of hedging instruments that will significantly reduce the participation of the National Bank in the market functioning. The National Bank will contribute to the effective functioning of critical infrastructure money market, including foreign exchange and credit markets, to promote monetary, banking stability and lower inflation in the conditions of a floating exchange rate. The key factors to curb inflation according to the targets remain external support reforms, the absence of negative shocks in world markets, and the escalation of fighting in eastern Ukraine, and as a result – a further improvement of inflation and exchange rate expectations of business and population.

Keywords: inflation, consumer price index, overcoming inflation.